

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Obo/1/2021
Identifikačné číslo spisu: 3003899929
Dátum vydania rozhodnutia: 25.02.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Prieceľová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:3003899929.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Prieceľovej a členiek senátu JUDr. Lenky Praženkovej a JUDr. Gabriely Mederovej, v spore žalobkyne: N. D., bytom Ž. X/X, D., t. č. D. XX/XX, D., proti žalovanej: SIGAL, s.r.o, so sídlom Kopčianska 20/2490, Bratislava, IČO: 36 293 181, zast. advokátom Mgr. Petrom Švarcom, so sídlom Námestie slobody 1/17, Prievidza, o návrhu na ochranu proti nekalej súťaži a o náhradu škody vo výške 15.933,08 eur, na odvolanie žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne č. k. 7Cbs/27/2003-906 zo dňa 27. 10. 2020 vo výroku II., ktorým súd stranám sporu nárok na náhradu trov konania nepriznal, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Trenčíne č. k. 7Cbs/27/2003-906 zo dňa 27. 10. 2020 vo výroku II., ktorým súd stranám sporu nárok na náhradu trov konania nepriznal, z r u š u j e a v e c m u v z r u š e n e j č a s t i v r a c i a na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Trenčíne ako súd prvej inštancie uznesením č. k. 7Cbs/27/2003-906 zo dňa 27. 10. 2020 zastavil konanie pre späťvzatie žaloby, ktorou sa žalobkyňa domáhala voči žalovanej vydania predbežného opatrenia, ochrany proti nekalej súťaži a náhrady škody vo výške 480.000,-- Sk s príslušenstvom (prvý výrok uznesenia). Druhým výrokom uznesenia rozhodol o nepriznaní nároku na náhradu trov konania stranám sporu.

2. Z odôvodnenia prvoinštančného uznesenia vyplýva, že Krajský súd v Trenčíne rozsudkom č. k. 7Cbs/27/2003-230 zo dňa 14. 11. 2006 uložil žalovanej povinnosť zdržať sa výroby, predaja a iného uvádzania na trh olejových aromatických lúč, ktoré sú tvorené sklenenou fľašou, v ktorej je umiestnená zmes sušených kvetov a iných rastlinných častí, ktoré sú naložené v aromatickom oleji a ktoré sú rovnaké alebo zameniteľné s výrobkami žalobkyne vyrábanými v dizajne zapísanom na Úrade priemyselného vlastníctva SR pod č. 26753. Výrokom II. súd žalobu vo zvyšku zamietol (v časti o náhradu škody) a výrokom III. súd vyslovil, že žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov

konania. Voči výrokom II. a III. tohto rozsudku podala žalobkyňa odvolanie, z dôvodu ktorého vo výroku I. nadobudol rozsudok právoplatnosť. O odvolaní žalobkyne rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „Najvyšší súd SR“ alebo „najvyšší súd“) ako súd odvolací, a to uznesením sp. zn. 4Obo/25/2007 zo dňa 12. 02. 2008, ktorým rozsudok prvoinštančného súdu č. k. 7Cbs/27/2003-230 zo dňa 14. 11. 2006 v napadnutej časti zrušil a vec vrátil Krajskému súdu v Trenčíne na ďalšie konanie. Predmetom konania ostala náhrada škody s príslušenstvom.

3. Z prvoinštančného uznesenia ďalej vyplýva, že Okresný súd Trenčín uznesením sp. zn. 40OdK/38/2017 zo dňa 21. 06. 2017 vyhlásil na žalobkyňu konkurz podľa § 166 a nasl. zákona č. 7/2005 Z. z., o konkurze a reštrukturalizácii o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoKR“). Uznesenie bolo zverejnené v Obchodnom vestníku č. OV 123/2017 zo dňa 28. 06. 2017. Následne správca v zmysle § 167v ods. 1 ZoKR v Obchodnom vestníku oznámil, že konkurz vyhlásený na majetok žalobkyne končí a predmetný konkurz sa zrušuje z dôvodu, že konkurzná podstata nepokryje náklady konkurzu.

4. Podaním zo dňa 07. 09. 2020 žalobkyňa oznámila, že na podanej žalobe netrvá, túto vzala späť z dôvodu osobného bankrotu. Na výzvu súdu o možnej aplikácii ustanovenia § 257 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“) pri rozhodovaní o trovách konania žalobkyňa uviedla, že si trovy konania uplatňuje, je nemajetná a evidovaná na úrade práce.

5. Žalovaný so späťvzatím žaloby súhlasil. Mal za to, že neexistujú dôvody osobitného zreteľa v zmysle § 257 C. s. p., a uplatnil si právo na náhradu trov konania v zmysle § 256 C. s. p., spolu vo výške 5.776,15 eur.

6. Citovaním § 144, § 145 ods. 1 a § 146 ods. 1 C. s. p., a konštatovaním, že žalobkyňa vzala žalobu späť, pričom žalovaný s týmto späťvzatím vyslovil súhlas, súd prvej inštancie bez nariadenia pojednávania konanie o zvyšku uplatneného nároku podľa § 145 ods. 1 C. s. p., zastavil.

7. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 257 C. s. p. tak, že žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov konania. Uviedol, že v súdnej veci došlo k situácii, kedy žalobkyňa bola v spore čiastočne úspešná a žalovanej bola právoplatným výrokom I. rozsudku vo veci samej uložená povinnosť zdržať sa výroby, predaja a iného uvádzania na trh olejových aromatických lúčok, ktoré sú tvorené sklenenou fľašou, v ktorej je umiestnená zmes sušených kvetov a iných rastlinných častí, ktoré sú naložené v aromatickom oleji a ktoré sú rovnaké alebo zameniteľné s výrobkami žalobkyne vyrábanými v dizajne zapísanom na Úrade priemyselného vlastníctva SR pod č. 26753. V tejto časti bola žalobkyňa úspešná a mala by nárok na náhradu trov konania voči žalovanej. Po zrušení výroku II., ktorým bol zamietnutý uplatnený nárok na náhradu škody (rozhodnutím Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obo/25/2007 zo dňa 12. 02. 2008), ostala predmetom konania len výška nároku na náhradu škody, na ktorej žalobkyňa z dôvodu osobného bankrotu netrvala. Uvedené konkurzné konanie bolo zrušené pre nedostatok majetku žalobkyne, ktorý by pokryl jeho náklady. V tejto časti žalobkyňa procesne zavinila zastavenie konania a bola by teda povinná nahradiť trovy žalovanej. Vzhľadom na danú procesnú situáciu v spore mal súd prvej inštancie za to, že v konaní nie je možné objektívne ustáliť mieru úspechu a neúspechu v spore ani skúmať mieru procesného zavinienia strany sporu na zastavení konania. Preto na rozhodnutie o trovách konania aplikoval ustanovenie § 257 C. s. p., pričom dôvody hodné osobitného zreteľa vzhľadom v čiastočnom úspechu žalobkyne v spore ako aj v jej majetkových pomeroch.

8. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie v časti jeho výroku II., o nepriznaní nároku na náhradu trov konania stranám sporu podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaná (č. l. 911 - 913 spisu) dôvodiac odvolacími dôvodmi podľa § 365 ods. 1 písm. f/ C. s. p. (teda že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) a podľa § 365 ods. 1 písm. h/ C. s. p. (rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci).

9. Žalovaná (ďalej tiež „odvolateľka“) v odvolaní súdu prvej inštancie vytkla, že riadne nezdôvodnil

všetky predpoklady pre uplatnenie postupu podľa § 257 C. s. p. Tvrdí, že samotný návrh na osobný bankrot nie je dôvodom hodným osobitného zreteľa, ďalej že náhradu trov konania riadne preukázala a odôvodnila, trovy konania účelne vynaložila v súvislosti s uplatňovaním a bránením práva v zmysle § 251 C. s. p., a že všetky jej vznikli v čase pred podaním návrhu žalobkyne na osobný bankrot. Namietla tiež, že žalobkyňa po dobu trvania sporu (viac ako 16 rokov) riadne nesformulovala a nevyčíslila nárok na náhradu škody, ktorej sa žalobou domáhala. Na základe uvedených námietok žalovaná odvolaciemu súdu navrhla, aby uznesenie prvoinštančného súdu č. k. 7Cbs/27/2003-906 zo dňa 27. 10. 2020 v napadnutom výroku podľa § 388 C. s. p., zmenil a rozhodol, že žalovaná má voči žalobkyňi nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania vo výške 100 %.

10. K odvolaniu žalovanej sa žalobkyňa vyjadrila písomným podaním zo dňa 07. 01. 2021 (č. l. 925 - 926), v ktorom namietla relevantnosť nároku žalovanej, dôvodiac svojou nemajetnosťou, zároveň tvrdiac, že aj prebiehajúci spor spôsobil úpadok jej spoločnosti, ktorej bola konateľkou (LUMEN, s. r. o. - pôvodná žalobkyňa). Vyjadrenie žalobkyne súd prvej inštancie v súlade s ustanovením § 374 ods. 1 C. s. p., doručil odvolateľke.

11. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 470 ods. 4 C. s. p.) preskúmal napadnuté uznesenie v rozsahu a v medziach podaného odvolania (§ 380 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 C. s. p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej je dôvodné.

12. Podľa § 257 C. s. p., výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

13. Citované ustanovenie predstavuje odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok (§ 255 C. s. p.) a od zásady zodpovednosti za zavinenie (§ 256 ods. 1 C. s. p.). Súd výnimočne neprizná náhradu trov konania, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa. Pre rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania podľa § 257 C. s. p., zákon vyžaduje kumulatívne splnenie dvoch podmienok, ktorými sú 1./ dôvody hodné osobitného zreteľa a 2./ výnimočné okolnosti. Pri posudzovaní dôvodov hodných osobitného zreteľa súd prihliada na majetkové, sociálne, osobné, zárobkové a iné pomery strán sporu, nielen tej, ktorú by povinnosť nahradiť trovy konania zaťažovala, ale aj druhej strany, ktorej majetková sféra by bola výnimočným nepriznaním náhrady trov dotknutá. Pokiaľ ide o postoj strán v konaní, súd prihliada najmä na to, ako si strany plnili svoje procesné povinnosti. Existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa musí súd vo svojom rozhodnutí riadne a presvedčivo odôvodniť.

14. Po oboznámení sa s odvolaním napadnutým uznesením Krajského súdu v Trenčíne a obsahom spisu, má odvolací súd za to, že odvolanie žalovanej je dôvodné, z nasledujúcich dôvodov:

15. Súd prvej inštancie sa predovšetkým nevysporiadal s otázkou, či rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania žalovanej, nezasiahne nepriaznivo do jej majetkovej sféry. Hoci v prípade žalovanej ide o právnickú osobu, aj v takomto prípade je namieste skúmanie otázky dopadu nepriznania náhrady trov konania právnickej osobe s prihliadnutím na to, či ide o fungujúcu spoločnosť, s akým majetkom, kto sú jej spoločníci (fyzické či právnické osoby) a pod. (k predmetnej otázke vid' nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 431/2018 z 02. 07. 2019).

16. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia ďalej vyplýva, že súd prvej inštancie síce dôvodí majetkovými pomermi žalobkyne, ktoré však okrem jej „osobného bankrotu“ bližšie nezdôvodnil, pričom z obsahu spisu vyplýva, že konkurz na dlžníka N. D., nar. XX. XX. XXXX, bol zrušený oznámením v Obchodnom vestníku č. XXX/XXXX., vydaným dňa 23. 12. 2019, a to z dôvodu, že dlžník nie je vlastníkom žiadneho majetku. Žalobkyňa v podaní zo dňa 13. 10. 2020 na č. l. 901 uviedla, že bola evidovaná na úrade práce do septembra 2020. Súd prvej inštancie síce rozhodol 27. 10. 2020, žalobkyňa však už v tom čase mohla byť zamestnaná (keďže uviedla, že na úrade práce bola evidovaná do septembra 2020). Bolo namieste, aby súd prvej inštancie túto okolnosť pre úplnosť došetрил.

17. Ďalší nedostatok odvolaním napadnutého rozhodnutia odvolací súd vzhliada v skutočnosti, že súd prvej inštancie neskúmal, ako si strany v konaní plnili svoje procesné povinnosti, pričom z obsahu spisu vyplýva, že po zrušení prvoinštančného rozsudku odvolacím súdom (kedy predmetom sporu ostal nárok žalobkyne na náhradu škody z nekalosúťažného konania žalovanej), súd ustanovil znalca z odboru Ekonomia a manažment, odvetvie účtovníctvo a daňovníctvo za účelom splnenia v uznesení špecifikovanej znaleckej úlohy, pričom obe strany sporu (teda nielen žalovaná, ale aj samotná žalobkyňa) opakovane nereagovali na výzvy znalca (č. l. 586 a nasl. spisu). Na č. l. 639 spisu je založené oznámenie pôvodného právneho zástupcu žalobkyne, že žalobkyňa sa dlhšie zdržiavala v zahraničí (bez bližšieho konkretizovania, za akým účelom). Z obsahu spisu tiež vyplýva, že žalobkyňa v určitom štádiu konania nespôlupracovala ani s vlastným právnym zástupcom, ktorý až vlastným šetrením zistil, že na žalobkyňu bol vyhlásený konkurz (č. l. 830).

18. Napokon sa súd prvej inštancie nevyjadril ani k možnosti moderácie náhrady trov konania, keďže, hoci to z ustanovenia § 257 C. s. p., výslovne nevyplýva, súd však môže povinnosť nahradiť trovy konania, moderovať, a to celkom alebo sčasti. V ďalšom konaní, po doplnení dokazovania v smere vyššie uvedeného, bude preto nutné, aby sa súd prvej inštancie vyjadril aj k prípadnej možnosti čiastočnej náhrady trov konania.

19. Odvolací súd nevyklučuje, že v ďalšom konaní súd prvej inštancie dospeje po doplnení dokazovania k rovnakému záveru, teda že žiadnej zo strán neprizná nárok na náhradu trov konania (vzhľadom na skutočnosť, že nekalosúťažné konanie žalovanej bolo súdom zistené, žalovaná aj žalobkyňa boli v istom štádiu konania obe nečinné), napriek tomu sa s vyššie uvedenými okolnosťami mal súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia vysporiadať práve z dôvodu, že použitie ustanovenia § 257 C. s. p., je výnimkou, pretože iba v prípade, že všeobecný súd dospeje k záveru, že v okolnostiach danej veci existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí náhradu trov konania priznať.

20. Vzhľadom na všetky vyššie konštatované skutočnosti, odvolací súd, po vzhliadnutí dôvodnosti odvolania žalovanej, uznesenie súdu prvej inštancie č. k. 7Cbs/27/2003-906 zo dňa 27. 10. 2020 v jeho napadnutom, druhom výroku, podľa § 389 ods. 1 písm. c/ C. s. p., zrušil a vec mu v tejto zrušenej časti podľa § 391 ods. 1 C. s. p., vrátil na ďalšie konanie.

21. Podľa § 391 ods. 2 C. s. p., je súd prvej inštancie právnym názorom odvolacieho súdu viazaný.

22. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 veta druhá C. s. p. a § 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z., o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. 05. 2011).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné

práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je podľa § 421 ods. 1 C. s. p., prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písm. a/ a b/ (§ 422 ods. 1 C. s. p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C. s. p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha [dovolací návrh (§ 428 C. s. p.)].

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je:

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa

(§ 429 ods. 2 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C. s. p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C. s. p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C. s. p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C. s. p.).